

Perheterapia

4/11

27. Vuosikerta

- Pariterapian soveltaminen lähisuhdeväkivallan hoidossa – kehysanalyysi työntekijöiden näkökulmasta
 - Päihdetyöntekijöiden uranvalinta
 - Uusi vastaanottokäytäntö perheneuvolaan – tehostettua ja oikea-aikaista apua lapsiperheille
-

Sisältö

Päätoimittajalta.....	3
Perheterapiayhdistyksen puheenjohtajalta.....	4

Artikkelit

<i>Jenni Juntunen, Juha Holma:</i> Pariterapian soveltaminen lähisuhdeväkivallan hoidossa.....	5
<i>Arja Ruisniemi, Pekka Saarnio, Kari Tolonen:</i> Päihdetyöntekijöiden uranvalinta.....	18
<i>Mika Janhunen, Aarno Laitila, Teija Lehtinen, Elina Lätti, Annikki Nuutinen:</i> Uusi vastaanottokäytäntö perhe- neuvolaan.....	25

Esseitä perheterapiasta

Merkityksetön väkivalta, maailmattomuus ja kirjojen tuoksu.....	35
--	----

Haastattelu

Jim Wilson uskoo riskinottoon ja improvisaatioon.....	39
--	----

Perheterapiayhdistys

Tiedetoimittaja: Lapsen seksuaalinen hyväksikäyttö, dissosiaatio ja hoitomenetelmä.....	45
---	----

Yhteystiedot.....	57
-------------------	----

Ajankohtaiset tapahtumat ja uutiset.....	58
--	----

Suomen Mielenterveysseura Koulutuskeskus

Koulutuksia ja ilmoituksia.....	60
Kirjoittajaohjeet.....	62

VASTAAVA PÄÄTOIMITTAJA Eila Okkonen
PÄÄTOIMITTAJA Jari Wahlström
TOIMITUSSIHTTEERI/TAITTO Heljä Meuronen

TOIMITUSNEUVOSTO
Jukka Aaltonen
Heikki Helinko
Tapio Ikonen
Ritva Karila-Hietala
Pentti Kivinen-Aalto
Katriina Kuusi
Tuula Multasuo
Eila Okkonen
Tero Pulkkinen
Florence Schmitt, puh. joht.
Jari Wahlström

TOIMITUS JA ARKISTO
Ratamestarinkatu 9
00520 Helsinki

TILAUKSET, OSOITTEENMUUTOKSET JA LASKUTUS
Mervi Venäläinen
puh. (09) 4150 3650
sähköposti
mervi.venalainen@mielenterveysseura.fi

Ilmestyy neljänä numerona vuonna 2012
Vuosikerta 32 euroa
Kestotilaus 30 euroa
irtonumero 9 euroa
(sis. alv. 23 %)

Ilmoitukset
Hannele Hannukainen
puh. (09) 4150 3663
sähköposti
hannele.hannukainen@mielenterveysseura.fi

Julkaisija
Suomen Mielenterveysseura
Koulutuskeskus

Kustantaja
SMS-Tuotanto Oy
27. vuosikerta, ISSN 0782-7210

Kirjapaino
AO-PAINO, Mikkeli

Ulkoasu
Mainostoimisto Visuviestintä Oy
Taina Ståhl

Euroopan uudet aaveet

”Aave kummittelee Euroopassa.” Näin aloitti Karl Marx kuuluisan manifestinsa, ja tiedämme, että hänen tarkoittamansa aave poistui näyttämöltä viimeistään parisen vuosikymmentä sitten. Mutta uusia aaveita liikkuu. Velkakriisi ja talouden taantuma ovat tällä hetkellä jokapäiväisiä lehtiotsikoiden aiheita. Niiden sanotaan olevan eurooppalaisten hyvinvoinnin uhkana. Mutta minkä hyvinvoinnin? Vaikuttaa siltä, että toinenkin aave riipoo eurooppalaisten sieluja.

Joka kolmas eurooppalainen kärsii mielenterveyshäiriöstä. Tämä hätkähdyttävä tieto oli syyskuussa arvostetun tiedelehden *Naturen* verkkoliitteen otsikossa. Tarkemmin sanottuna arvioidaan, että 160 miljoonalla eurooppalaisella, eli 38 %:lla väestöstä, on joko aivojen toiminnan tai mielen toiminnan diagnosoitavissa oleva sairaus tai häiriö. Näiden kahden tautiluokan yhteisesiintyminen on niin tavallista, ettei niiden prevalenssia voida arvioida erikseen. Tämä on ylivoimaisesti suurin eurooppalaisten tautiluokka.

Tiedot perustuvat Hans-Ullrich Wittchenin, dresdeniläisen psykologin, johtaman kolmivuotisen tutkimuksen tuloksiin. Tutkimus koski kaikkia 27:ää Euroopan unionin jäsenmaata ja lisäksi Sveitsiä, Norjaa ja Islantia. Siis sitä osaa maailmaa, jota mielellämme ajattelisimme sivistyksen kehtona ja hyvinvoinnin työssijana.

Suurimmat yksittäiset häiriöt olivat ahdistus (14 %), univaikeudet (7 %) ja masennus (6,9 %). Aivojen ja mielen häiriöiden hoidon aiheuttamat kustannukset ovat valtavat. Silti hoito on yleensä riittämätöntä. Wittchenin mukaan on epätavallista, että mielenterveyden häiriöstä kärsivä henkilö pääsisi hoitoon vuoden sisällä häiriön alkamisesta. Hän katsoo, että tämä johtuu osittain näiden häiriöiden monimutkaisuudesta ja vaikeasta tunnistetta-

vuudesta. Suurempina syntipukkeina hän pitää silti ennakkoluuloja ja leimautumista, stigmatisaatiota. Ajatellaan, että mielen häiriö on koko elämän kestävä tila. Tiedämme kuitenkin, että häiriöt ovat hoidettavissa. Ja mitä nopeammin asiaan tartutaan, sitä paremmin ja helpommin saadaan hyviä tuloksia.

Mielenterveyden häiriöitä koskevat stigmaat, ennakkoluulojen sävyttämät leimat, eivät ole Suomes-takaan poistuneet. Kohta Jyväskylän yliopistossa tarkastettava Esa Aromaan väitöskirja masennukseen kohdistuvista asenteista näyttää tämän. Vaikka selvä enemmistö tutkimuskyselyn vastaajista ei pitänyt masennuksesta kärsiviä henkilöitä syyllisinä sairastumiseensa, piti enemmistö heitä Aromaan tulosten mukaan kuitenkin vastuullisina omasta toipumisestaan. Mielenterveyden häiriöistä kärsiviin henkilöihin liitettiin monia kielteisiä ominaisuuksia ja häiriöiden paljastumiseen monia kielteisiä seuraamuksia. Naisilla, korkeammin koulutetuilla ja ruotsia äidinkielenään puhuvilla oli vähemmän masennukseen liittyviä kielteisiä kaavamaisia ajatuksia. Vahvempi elämänhallinta ja mahdollisuus sosiaaliseen tukeen yhdistyivät myönteisempään asennoitumiseen masentuneita kohtaan. Kokemus omasta masennuksesta ja jonkun mielen-terveyden ongelmista kärsivän tunteminen näkyivät niin ikään myönteisempinä asenteina.

Velkakriisin ja talouslaman aaveen kimpussa ovat nyt Euroopan kärkipoliitikot. Kuka karkottaisi mielen häiriintymisen aaveen eurooppalaiselta näyttämöltä? On toki oletettavaa, että nämä kaksi aavetta kulkevat käsikkäin ja yhden karkottaminen tekisi toisenkin häätämisen vähän helpommaksi!

Jarl Wahlström
jarl.wahlstrom@psyka.jyu.fi

Suomen Perheterapiayhdistys ry:n johtokunnan yhteystiedot

www.perheterapiayhdistys.fi

Puheenjohtaja

Ritva Karila-Hietala, sh, VET
ritva.karila-hietala@netikka.fi
044 580 1478 (Seinäjäoki)

Varapuheenjohtaja, sh, VET

Sauli Airikka
sauli.airikka@airikka-airikka.fi
044 519 7302 (Turku)

Sihtööri/taloudenhoitaja

Anita Birstolin, sh, TtM, VET
anita.birstolin@perheterapiayhdistys.fi
044 536 8531 (Turku)

Juha Alakulppi, sh, KM, ET

juha.alakulppi@gmail.com
045 671 0932

(**Tiedottaja**, Oulu)

Katarina Fagerström, VTM, ET

katarina.fagerstrom@helsinki.fi
050 521 7524 (Helsinki)

Minna Leivo, sosiaalikasvattaja, VET

minna.leivo@kolumbus.fi
050 571 7015

(**Alueyhdistysten koordinaattori**, Helsinki)

Riitta Liinamaa, sh, YTM, VET

riitta.liinamaa@rovaniemi.fi
040 590 5760 (Rovaniemi)

Sirpa Lindroos, psykiatri, VET

sirpa.lindroos@fstky.fi
050 440 7077 (Lempäälä)

Elina Löhönen, psykologi, ET

elina.lohonen@gmail.com
050 544 8046 (Tornio)

Juha Metelinen, mth, VET

juha.metelinen@kuh.fi
050 369 2893 (Kuopio)

Marja Niskasaari, sosiaalityöntekijä, VET

marja.niskasaari@a-klinikka.fi
045 572 5569 (Turku)

Riitta Teittinen, psykiatri, ET

rteitti@hotmail.com
050 516 4268 (Jyväskylä)

Tiedetoimittaja (ei johtokunnassa)

Raul Soisalo, VET
Suomen Psykologinen Instituutti
www.psyk.fi

Ettinen toimikunta

Hannu Kantola, hannu.kantola@aina.net
Marja-Leena Käyhty, malla.kayhty@kolumbus.fi
Klaus Lehtinen, meklle@uta.fi
Pirjo Tuhkasaari, psyko-consult@mail.htk.fi

Perheterapian tutkijoiden verkosto

Pekka Larivaara, pj.
Jukka Aaltonen, Jaakko Seikkula

Yrittäjien ja ammatinharjoittajien verkosto

Marja Niskasaari, pj.
Anita Birstolin

Suomen Perheterapiayhdistys netissä: <http://www.perheterapiayhdistys.fi>

– Perhetyön kehittämisprojektit. Kirjoittakaa kehittämishankkeistanne.

Projektien esittelyjä kaivataan!